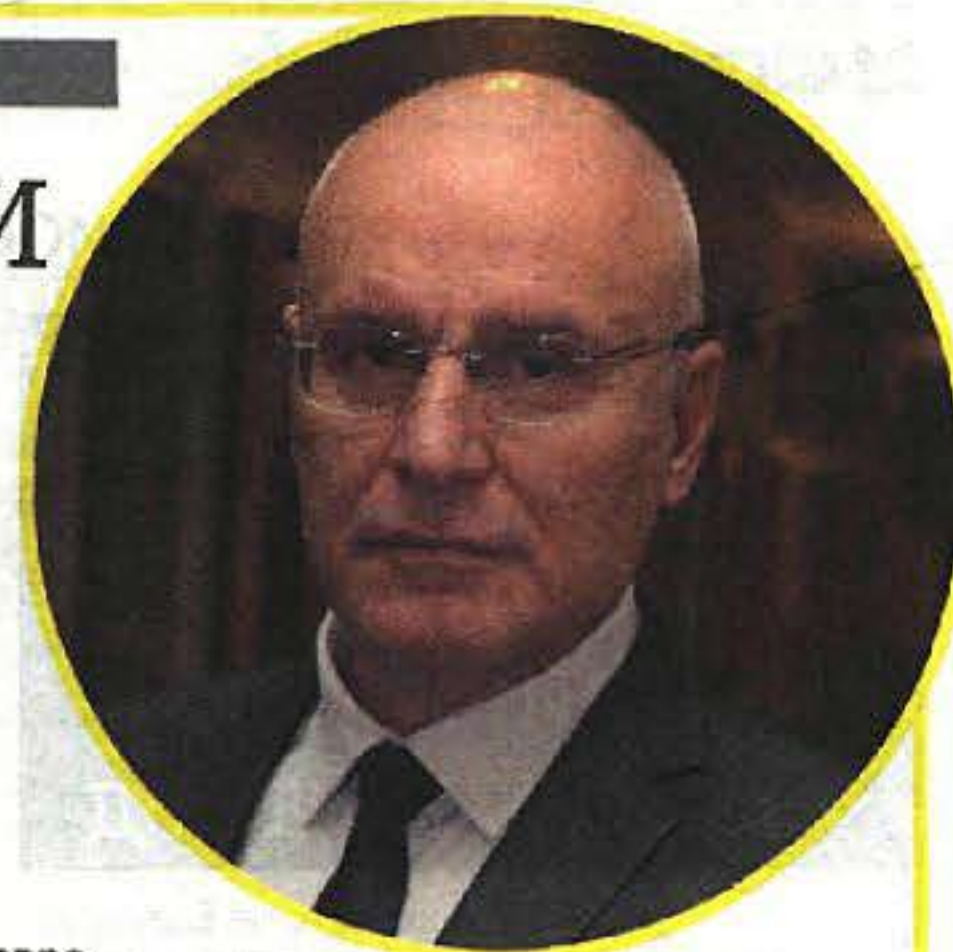

5 БНБ и банките са готови да реагират *адекватно* на войната в Украйна

РУМЯНА ДЕНЧЕВА

- Г-н Радев, как се отразяват събитията от последната седмица върху банковата система на България? Готови ли са БНБ и банковият сектор да реагират адекватно?

- Войната в Украйна е огромно предизвикателство, включително и за банковия сектор. Краткият отговор на вашия въпрос е – да, БНБ и банковият сектор са готови да реагират адекватно на това предизвикателство.

През последните години ние изградихме сериозен капацитет за работа на сектора в кризисни ситуации. Доказахме го по време на COVID кризата, когато активирахме и изпълнихме антикризисен пакет за над 9 млрд. лева.

- Да, но причините за кризата сега са различни.

- Точно така. Затова адаптираме нашите мерки към конкретната ситуация. Тези мерки, които вече са активирани, засягат ключови сфери като киберсигурност, непрекъсваемост на бизнес процесите, платежни системи, парично обращение, управление на резервите, логистична подготовка.

Ръководим се от два принципа. Първо, че трябва да се действа бързо и решително, и второ, че мерките трябва да са пропорционални на развитието на ситуацията. Ето защо ние сле-

В България за разлика от други европейски страни нямаме руски банки. Ето защо секторът е изолиран откъм преки рискове

дим много внимателно хода на събитията и сме готови да ескалираме мерките, ако това е необходимо.

- Тези мерки ще засегнат ли клиентите на банките – хората и бизнеса?

- Не, тези мерки са насочени специфично към БНБ и банковия сектор. Ефектът за хората и бизнеса от тези мерки ще бъде в безпроблемното функциониране на банковия сектор. Ние работим така, че подобно на COVID кризата

банковият сектор да бъде част от решението, а не част от проблемите,

с които хората и бизнесът се сблъскват.

- В края на миналата седмица вие участвахте в неформално заседание на Съвета на финансовите министри и управителите на централни банки в ЕС - ЕКОФИН, заедно с вицепремиера и министър на финансите Асен Василев.

Как оценявате реакцията на европейските институции?

- Участвал съм многократно в подобни форуми. За първи път съм свидетел на подобна решителност и консолидация на позицията на европейските институции и страните членки.

- Как стои България в този процес?

- Аз мога, разбира се, до говоря единствено за БНБ и банковия сектор. Ние работим в режим на тясно сътрудничество с ЕЦБ.

Банковият сектор е единственият в страната, който де факто чрез пълноправното ни участие в Европейския банков съюз е част от еврозоната. Ние сме вече във втората година на нашето пълноправно участие в този съюз.

Ситуацията в момента подчертава още по-категорично предимствата за страната от това участие. Ние

Димитър Радев е управител на Българската народна банка, избран от 43-ото НС за 6-годишен мандат. Роден на 12 юли 1956 г. в Пловдив. Магистър по икономика, специалност „Финанси и кредит“ в УНСС. Специализирал финанси във Вашингтон. Бил е зам.-финансов министър в 6 поредни правителства. От 2006 до 2015 г. е ръководил мисии за техническо съдействие в МВФ.

имаме достъп до изключително важна информация,

участваме във вземането на най-важните решения за европейските банки и при прилагането на съответните механизми за превенция и реакция като Единния надзорен механизъм и Единния механизъм за реструктуриране. Това значително увеличава сигурността и устойчивостта на нашия банков сектор.

(Продължава на 19-а стр.)

ПРОБЛЯСЦИ

Излезте от фейсбук, учете децата си на важните неща

В момента в България в някое семейство расте следващият български лидер.

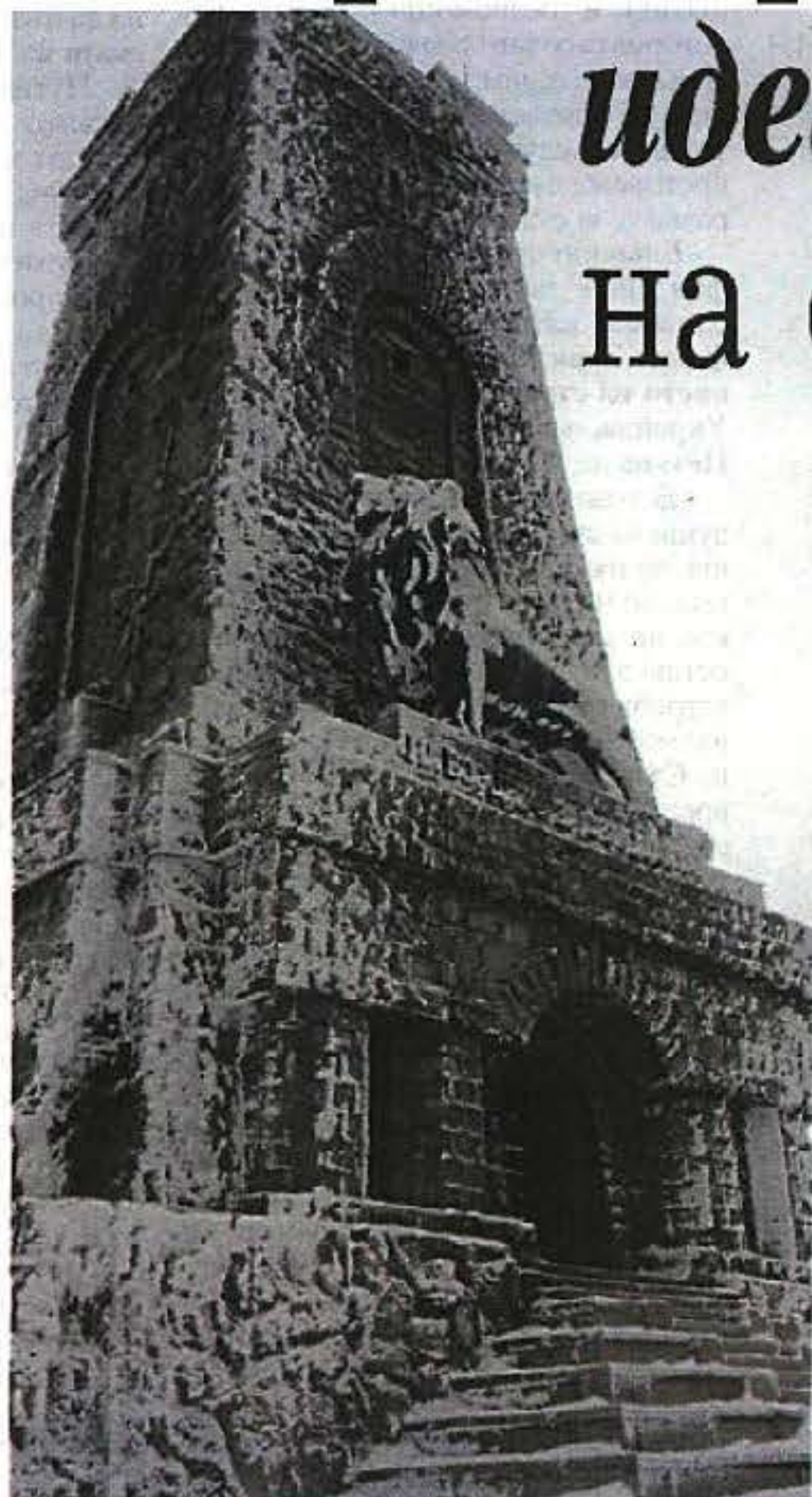
Може това да е вашата дъщеря или син. Вие носите

отговорност на какво ще я/го научите за войната, света и важните неща. Излезте от фейсбук и започвайте да излизате в главите на децата си. Ако не го направите вие, ще го направи друг и може да не ви хареса. Поетесата Гери Турийска във фейсбук

24 часа

АНАЛИЗИ

3 март - празник на националния идеал, а не тържество на фили и фоби

Паметникът на връх Шипка.

СНИМКА: „24 ЧАСА“

Димитър Ганев

Как ту изпаднаше в немилост, ту бе реабилитиран в празничния календар

Всяка година 3 март повдига старото като България противопоставяне между русофили и русофоби.

Руската военна инвазия в Украйна обостри до максимална степен това разделение в обществото ни. Чуват се гласове на български интелектуалци за смяна на датата на националния ни празник. Политици призовават за бойкот на честванията тази година в знак на солидарност с Украйна.

Аргументите са познати – 3 март е мирен договор между Руската и Османската империя и нищо повече;

празникът става повод за преклонение към Русия и процес.

Този дебат не е от днес, а се повдига вече години. Оставаше по-скоро периферен, но заради събитията от последните дни става по-централен.

Но преди да сменяме националния си празник, може би трябва все пак да отговорим на въпроса дали 3 март наистина е ден, в който почитаме военната победа на Руската империя и се прекланяме пред Русия, или това е наш, чисто български празник.

Датата 19 февруари (3 март по нов стил) е отбелязвана още веднага след 1878 г. – на следващата година Антим I отслужва панихида в църквата „Св. Богородица“ по повод

Санстефанския мир.

19 февруари заедно с 11 май (24 май по нов стил) са фактически единствените светски празници към този момент. Съвсем естествено за тогава повечето са религиозни. 19 февруари се чества дори и по времето на Стефан Стамболов.

С неговата русофобия трудно някой днес би могъл да се мери.

а скъсаните дипломатически отношения между княжеството и Руската империя са далеч по-ниска точка на отношенията между двете държави, отколкото тази днес.

След 1946 г. 3 март ста-

ва периферна дата в българския празничен календар. Забележете – тогава, когато България се превръща в сателит на Москва.

И тук трябва да си зададем логичния въпрос. Ако това е ден, в който се прекланяме пред Русия,

дали комунистическите власти щяха да си позволят такова неуважение към Москва?

Какво тогава честваме на 3 март?

В съзнанията си това не е ден на почит към Русия. Това е празник със силна идеологическа натовареност.

(Продължава на 16-а стр.)

Димитър Радев, управител на БНБ:

БНБ и...

(Продължение от 15-а стр.)

- ЕС прие вече решения за ограничителни мерки срещу финансовата система на Русия. Какво произтича от тези решения?

- Европейският съюз забрани всички трансакции, свързани с управлението на резервите, както и на активите на Централната банка на Русия, и наложи ограничения за доставки на евробанкноти към Русия. Освен това седем руски банки са изключени от международната система за финансови съобщения SWIFT, считано от 12 март т.г. Това е финансовата „нервна система“ на съвременния свят, която поддържа международните финансови потоци и свързва над 11 хиляди институции в над 200 страни. Ние прилагаме тези мерки, доколкото засягат БНБ и нашата банкова система.

- Вие сте в течение също така на развитието от последните дни със Сбербанк. Какво е известно до момента?

- Ситуацията със Сбербанк е много динамична, променя се буквално за часове. Сбербанк в Австрия беше обявена в ликвидация. Нейните подразделения в Словения и Хърватия бяха реструктурирани, подразделенията в Сърбия и Босна и Херцеговина бяха продадени на местни банки, в Чехия са предприети стъпки за отнемане на лиценза на подразделенията на Сбербанк, а Унгария вече отне лиценза на подразделенията в тази страна. Ние, разбира се, сме много добре запознати с тези събития.

- Има ли риск от подобни развития в България?

- Не. Събитията със Сбербанк от последните дни потвърждават правилността на стратегическите избори, направени от БНБ. Банките у нас имат незначителен дял (под 0,5%) на кредитни експозиции, привлечени средства и финансови трансакции от и към Русия. В България, за разлика от други европейски страни, нямаме руски банки. Ето защо банковият ни сектор е изолиран откъм притоци, произтичащи от

войната в Украйна. Независимо от това ние сме в постоянна комуникация с банките, които следят с повишено внимание определени трансакции на техни клиенти.

- А какви ще бъдат икономическите последици за България от задълбочаващата се криза?

- Очакваме икономическите последици да се проявят основно в две направления – забавяне на икономическия растеж и повишаване на инфлацията. Номиналните равнища на влошаването на икономическата среда ще зависят от конкретното развитие на процесите. Нашият анализ и очаквания ще бъдат отразени в следващата макроикономическа прогноза, която предстои да публикуваме през април.

- Посочихте предимствата от участието на страната в Банковия съюз. Как в този контекст оценявате шансовете на страната за присъединяване на страната към еврозоната на 1 януари 2024 г.? Има гласове този процес да се отложи, включително поради войната в Украйна.

- Точно обратното. При новите развития този процес трябва да продължи по-решително, отколкото досега. Нека не забравяме, че същите гласове за отлагане се чуваха и по отношение на присъединяването на страната към Европейския банков съюз, и на лева към Европейския валутен механизъм, които се случиха в разгара на ковид кризата. Имаме всички шансове да се присъединим към еврозоната на 1 януари 2024 г. Технически сме готови да направим това, което трябва да се направи. Необходима е единствено реална, а не декларативна политическа воля, тъй като в крайна сметка става въпрос за политическо решение. И тук говорим не само за конкретни ползи, а за стратегическата принадлежност и посока на развитие на страната.

- Накрая, не мога да не ви попитам за предстоящия избор на управител на БНБ и вашите намерения?

- С днешна дата нямам коментар по тази тема.

35 стъпки, за да влезе Украйна в ЕС по процедура

До 18 месеца за становището на ЕК по молбата

Украйна официално подаде молба за членство в Европейския съюз, но процесът вероятно ще продължи години въпреки подкрепата на страни от общността след руската инвазия. Украйна може да си осигури статут на кандидат тази година, но преговорите за привеждане на нейното законодателство в съответствие с разпоредбите на ЕС ще отнеме доста по-дълго време, посочва Ройтерс в справка по темата.

За Полша, която е сходна по население с Украйна и също е минала през комунизма, от кандидатстването за членство до приемането в общността минаха 10 години – от 1994 до 2004 г., при това в мирно време и при стабилни демократични институции.

За да стане член на ЕС, Украйна ще трябва да изпълни следните условия и стъпки:

1. Всяка кандидатстваща за членство страна трябва да уважава човешкото достойнство, свободата, демокрацията, равенството, върховенството на закона, правата на човека, плуралистичното общество и да подкрепя недискриминацията, търпимостта, справедливостта, солидарността и равенството между мъжете и жените.

Трябва да има стабилни ин-

ституции, които да гарантират демокрацията, върховенството на закона, правата на човека, уважението и защитата на малцинствата, работеща пазарна икономика и капацитет за справяне с конкуренцията и пазарните сили в ЕС. Трябва да може

да поема и прилага по ефективен начин задълженията,

свързани с членството, включително целите на политическия, икономическия и паричния съюз.

Украйна е подала официална молба за членство до Съвета на ЕС и сега Европейската комисия трябва да излезе със становище. Това отнема средно между 15 и 18 месеца, но според висши служители от ЕС процесът може да бъде ускори, ако има политическа воля.

Ако становището е благоприятно, Украйна ще получи статут на държава кандидат, при условие че

всички правителства в ЕС гласуват единодушно в подкрепа на това

Като държава кандидат Украйна ще започне прегово-

ри за привеждане на своето законодателство в съответствие с правната рамка на ЕС. Общностното законодателство е разделено на области от политиката, наречени глави, чийто брой е 35. Една глава е затворена, когато държавата кандидат покаже, че вече е приложила законодателството на ЕС в съответната област или че ще направи това до датата на присъединяване към общността.

Възможно е да има преходни разпоредби за това дали и как да бъдат постепенно въведени някои правила, за да се даде на присъединяващата се страна време за приспособяване. Този въпрос се обсъжда главно по време на заключителните етапи на преговорите.

Когато бъдат затворени всички глави, ЕС и Украйна би трябвало

да подготвят присъединителен договор,

който е необходимо да бъде одобрен от всички правителства в общността и да получи съгласието на Европейския парламент. След това договърът се подписва от всяка държава в ЕС и от присъединяващата се страна и се ратифицира.

(По БТА)

Украинският президент Володимир Зеленски подписва официална молба за присъединяване на Украйна в ЕС в присъствието на премиера Денис Шмигал (вдясно) и говорителя на парламента Руслан Стефанчук (вляво).

СНИМКА: РОЙТЕРС